

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Tukihenkilötyöyhdistys ry:n verkkosivuston uudistaminen

Flinck, Olli

2016 Kerava

Laurea-ammattikorkeakoulu
Kerava

Tukihenkilötyöyhdistys ry:n verkkosivuston uudistaminen

Olli Flinck
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Huhtikuu, 2016

Flinck, Olli

Tukihenkilötyöyhdistys ry:n verkkosivuston uudistaminen

Vuosi	2016	Sivumäärä	27
-------	------	-----------	----

Tämä opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa Tukihenkilötyöyhdistys ry:lle uudet verkkosivut, sekä kuvata uudistamisprosessi vaiheittain alusta loppuun. Projekti alkoi tammikuussa 2014 ja sivuston on tarkoitus olla julkaisuvalmis vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla.

Verkkosivujen uudistushanke käynnistyi Tukihenkilötyöyhdistyksen aloitteesta. Yhdistys oli todennut vanhan sivuston olevan vanhanaikainen ja vaikeakäyttöinen. Yhdistyksellä ei ollut resursseja uudistaa sivustoa itse, joten he tarvitsivat ulkopuolista apua. Sivuston uudistaminen toteutui aluksi yhteistyössä yhdistyksen yhteishenkilön kanssa, mutta myöhemmin ilman yhteishenkilöä.

Arvioinnin tuloksena selvisi, että verkkosivut vastaavat tällä hetkellä hyvin tarkoitustaan, mutta myös kehitykselle on varaa tulevaisuudessa.

Asiasanat: verkkosivusto, kehittämisprojekti, verkkoviestintä, käytettävyys

Flinck, Olli

Redesigning the website of Tukihenkilöyöyhdistys

Year	2016	Pages	27
------	------	-------	----

The intention of this thesis was to create a new website for Tukihenkilöyöyhdistys ry and also to describe the process of it. The main goal for this thesis was to produce a new website for them and also to tell about the renewal process from start to finish. This project started in January 2014 and the planned time for the site's release is the first half of year 2015.

The initiator for the website's reform project was Tukihenkilöyöyhdistys. They had established that their old website was outdated and difficult to use. The association didn't have necessary resources to renew the site themselves so they needed outside help. At first the website was being renewed with the help of a contact person from the association, but later on without said person.

As a result of evaluation of the website it was concluded that it serves the purpose it was meant to, but also that there is room for improvement in the future.

Keywords: website, development project, network communication, usability

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Työn lähtökohdat	6
2.1	Toimeksiannon tausta ja asiakas	7
2.2	Työn tavoite ja tutkimuskysymykset.....	7
2.3	Aihealueen rajaus	7
3	Verkkoviestintä osana nykyaikaista palvelua.....	8
4	Käytettävyys ja sen arviointi.....	9
5	Tutkimusmenetelmä.....	10
5.1	Kvantitatiivinen tutkimus	11
5.2	Kvalitatiivinen tutkimus.....	11
5.3	Kehittämisprojekti	12
5.4	Aineiston hankinta ja analyysi	13
5.5	Reliabiliteetti ja validiteetti	13
6	Verkkosivuston toteutus	14
6.1	Verkkosivuston lähtötila	15
6.2	Uudistuksen tavoitteet	16
6.3	Resurssit ja yhteistyö asiakkaan kanssa	17
6.4	Suunnittelu ja toteutus	17
6.5	Käyttöönotto ja arviointi	21
7	Johtopäätökset ja yhteenveto	22
8	Verkkosivujen jatkokehitys.....	23
9	Oman oppimisen arviointi	24
	Lähteet	25
	Kuvat	27

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa Tukihenkilötyöyhdistys Ry:lle uudet korvaavat verkkosivut käytössä olleiden tilalle. Verkkosivut toimivat nykyaikana tehokkaana viestintävälineenä monille eri tahoille. Niiden avulla on mahdollisuus saavuttaa laajoja kohderyhmiä edullisesti ja vaivattomasti ympäri vuorokauden maailmanlaajuisesti. Verkkosivujen vaatimukset ja erilaiset toiminnallisuudet kehittyvät jatkuvasti ajan myötä käyttäjien tarpeiden ja tietotaidon mukana. Tästä syystä tahojen, jotka viestintänsä osana verkkosivuja käyttävät, on syytä pysyä ajan hermolla ja pyrittävä päivittämään sivustoansa sen hetkisiä vaatimuksia vastaavaksi. Käyttäjystävällinen ja ulkoasultaan moderni verkkosivusto antaa sen omistavasta tahosta paremman kuvan ulospäin ja pitää käyttäjän huomion pidempään sivustolla.

Työssäni pyrin ratkaisemaan pääasiallisesti yhden ongelman, joka on yhdistyksen vanhojen verkkosivujen epäkäytännöllisyys ja vanhanaikaisuus. Pyrin työssäni tuottamaan käytettävyydeltään ja ulkoasultaan modernit ja näin ollen paremmat verkkosivut vanhojen tilalle.

Opinnäytetyön alussa käyn läpi tutkimuksen lähtökohdat. Kerron toimeksiannon taustasta ja mistä opinnäytetyön aihe syntyi. Kuvailen myös työni tavoitteen sekä listaan sitä ohjaavat tutkimuskysymykset. Näiden lisäksi kerron vielä, millaista aihealuetta käsittelen ja miten olen sen rajannut.

Työn lähtökohtien käsittelyn jälkeen käyn läpi sen taustalla vaikuttavaa teoriaa. Aloitan teoriaosuuden määrittelemällä kehittämisprojektin merkityksen ja käymällä läpi sen ominaisuuksia. Seuraavaksi kerron millainen rooli verkkoviestinnällä on nykyaikaisten palvelujen osana ja kuvailen vielä lopuksi yleisesti käytettävyyden merkitystä ja miten sitä voidaan arvioida.

Käytännön osuudessa kerron miten toteutin työn aiheena olevat verkkosivut eri vaiheiden kautta. Aloitan olemassa olevan vanhan verkkosivuston tilasta ja siitä jatkan aina uusien verkkosivujen käyttöönottoon asti. Lopuksi käyn vielä työni läpi yhteenvedon muodossa ja esitän jatkokehitystoimet, joita aion ehdottaa ja myös itse toteuttaa uuden sivuston suhteen.

2 Työn lähtökohdat

Tässä luvussa kerron työni lähtökohdista. Esittelen lyhyesti toimeksiannon asiakkaan sekä kerron miten päädyin ottamaan heidän verkkosivujensa uusimisen työni aiheeksi. Tämän lisäksi käyn läpi projektille asettamani tavoitteet sekä työtäni ohjaavat tutkimuskysymykset, jotka asetin projektin alkuvaiheessa. Lopuksi määrittelen, miten olen rajannut työni aihealueen sekä listaan työni kannalta olennaisia käsitteitä ja lyhenteitä.

2.1 Toimeksiannon tausta ja asiakas

Tukihenkilötyöyhdistys ry on perustettu vuonna 2001. Yhdistys on päihdealan toimija, joka kouluttaa, kurssittaa, työnohjaa ja antaa neuvoja tukihenkilö- ja vertaistukityöhön. Yhdistyksen erikoisalueena on erilaisten riippuvuuskäyttäytymisen muotojen, erityisesti päihderiippuvuuksien ymmärtäminen. Yhdistys tekee monimuotoista auttamistyötä ja toimii maanlaajuisesti. (Tukihenkilötyöyhdistys ry 2015)

Opinnäytetyöni käynnistyi Tukihenkilötyöyhdistyksen yhteydenotosta. Yhdistyksellä oli tarve uudistaa verkkosivustonsa nykyaikaisemmaksi. Heillä ei ollut omasta takaa resursseja tehtävään, joten he tekivät aloitteen yhteistyöstä. Toimeksiantona oli perehtyä nykyisen sivuston tilaan, arvioida sen heikkoudet ja tehdä sen pohjalta uudistamissuunnitelma. Toimeksiannon yhteydessä käytiin esiselvityskeskustelu, jossa täsmennettiin asiakkaan tarpeita, sivuston käyttäjäryhmää ja viestinnän tavoitteita. Lisäksi käytiin läpi reunaehdot sivuston kehitykseen.

2.2 Työn tavoite ja tutkimuskysymykset

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on suunnitella ja toteuttaa Tukihenkilötyöyhdistyksen verkkosivuston uudistaminen nykyaikaisen verkkoviestinnän vaatimuksia vastaavaksi ja esittää perustelut uudistuksille. Lisäksi tarkoituksena on toteuttaa uudistetun sivuston käyttäjätestaus ja -arviointi asiantuntijuuteni ja kirjallisuuden perusteella.

Opinnäytetyötäni ohjaavat tutkimuskysymykset ovat:

1. Mikä on yhdistyksen verkkosivujen nykytila?
2. Mitkä ovat organisaation ja toimijoiden vaatimukset ja tarpeet verkkosivujen kehittämiseksi?
3. Millaisin keinoin yhdistyksen verkkosivuja voidaan kehittää paremmin nykyajan verkkosivujen vaatimuksia vastaavaksi?
4. Miten uudet verkkosivut vastaavat niille asetettuja vaatimuksia?

2.3 Aihealueen rajaus

Opinnäytetyöni tarkoituksena on tuottaa yhdistykselle moderni ja heidän tarpeitaan palveleva verkkosivupohja. En aio puuttua sivuston asiasisältöön, vaan keskityn sen käytettävyyden parantamiseen ja ulkoasun modernisoimiseen.

Kehittämistyön kuluessa analysoin teoriatiedon ja oman asiantuntijuuteni perusteella nykyisen sivuston kehittämistarpeet ja ongelmakohdat. Analyysin pohjalta nostan esiin kehittämis-kohteet ja ratkaisut. Suunnittelen uuden sivuston yhteistyössä yhdistyksen sivuston ylläpitäjän kanssa. Suunnittelussa otan huomioon sivuston käyttäjäryhmien erityispiirteet ja tarpeet.

Opinnäytetyön tuloksena Tukihenkilötyöyhdistys saa käytettävyydeltään ja ulkoasultaan modernit verkkosivut. Arvioin sivuston käytettävyyttä yleisiin käytettävyyssääntöihin nojautuen koko kehitysprosessin ajan mm. arvioimalla prosessin etenemistä ja toiminnan loogisuutta sekä yleisiä käytettävyysongelmia. En käytä sivuston käyttäjiä arvioijina, koska heillä harvoin on hyvää käsitystä käytettävyyden osatekijöistä tai tietojärjestelmien toimintaperiaatteista.

Tarkoitukseni on vielä kehittää sivustoa projektin virallisen päättymisenkin jälkeen. Olen ilmoittanut Tukihenkilötyöyhdistykselle olevani käytettävissä uuden sivuston julkaisun jälkeisessä jatkokehitystyössä käyttäjäkokemusten ja muiden tarpeiden mukaan.

3 Verkkoviestintä osana nykyaikaista palvelua

Verkkoviestinnällä on keskeinen rooli organisaation kokonaisviestinnässä; ajankohtainen tieto julkaistaan yleensä ensimmäisenä verkossa. Asiakkaat tietävät tämän ja aloittavat yhä useammin tiedon haun verkosta. Siksi palveluiden löydettävyyteen ja palveluista viestintään on kiinnitettävä huomiota. (Pohjanoksa, Kuokkanen & Raaska 2007, 11.)

Verkkoviestinnän tavoitteena ulkoisena viestinnän näkökulmasta on välittää yritystä tai yhteisöä koskevia tietoja kohderyhmille tai yhteistyökumppaneille. Verkkoviestintä on helppo keino antaa laajalle kohderyhmälle tietoa yrityksestä/yhteisöstä ja sen tuotteista tai palveluista. Verkkoviestintä on nopeaa, edullista ja helposti saavutettavaa laajalle kohderyhmälle. Verkkoviestintää voidaan käyttää myös työyhteisön sisäiseen viestintään tiedonkulun ja vuorovaikutuksen menetelmänä eri henkilöiden, henkilöryhmien ja yksiköiden välillä. (Pohjanoksa ym. 2007, 11, 19, 42)

Verkkoviestintä ei ole pelkästään osa organisaatioiden viestintää, vaan se kuuluu koko toimintaan. Se on myös keskeistä palveluiden tarjoamisen ja löydettävyyden kannalta. Verkkoviestinnän suuri haaste onkin tiedon löydettävyys ja erottaminen informaatiotulvasta. Verkkoa käytetään työkaluna itse viestinnän toteuttamisessa, ja se voi toimia myös prosessityövälineenä viestintäsuunnittelussa ja hyväksyttämässä sekä jakeluympäristönä muihin medioihin. (Pohjanoksa ym. 2007, 12–14.)

Verkkoviestintä tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia ja etuja, joista tärkeimpiä on vuorovaikutteisuus, nopeus, laajuus, yhteisöllisyys, kohdentaminen, säästöt ja asiakkuuden hallinta. Vuorovaikutteisuus on internetin peruspilari; se on nopeaa ja aina esillä. Verkkoviestintä tuo tiedon käyttäjän ulottuville ajasta ja paikasta riippumatta. Nykyaikainen verkkoviestintä tavoittaa helposti huomattavan laajoja ihmisryhmiä. Verkkoviestintä antaa mahdollisuuden luoda yhteisöjä ja ylläpitää olemassa olevia yhteyksiä helposti verkon välityksellä. Sosiaalinen media on tästä hyvä esimerkki. Kohdentamalla verkkoviestintää voidaan rakentaa palveluita erilaisten käyttäjien tarpeiden perusteella ja markkinoida palveluita kohdennetusti. Siirtämällä asiointia ja tiedonvälitystä verkkoon organisaatioille syntyy pitkällä aikavälillä säästöjä, tosin vain teknologiainvestointien kautta. Verkkoviestintää voidaan hyödyntää myös asiakkaiden tarpeiden kartoittamisessa. (Leino 2010, 136–138.)

Verkkosivusto, jonka ensisijainen tavoite on jaella isoja ja pieniä määriä erilaista informaatiota kohderyhmälleen tai kävijöille, voidaan määritellä informaatiopalveluksi. Informaatiopalvelussa käyttäjä ei suorita monimutkaisia toimintoja. Palvelu voi sijaita tietokoneruudun sijasta vaikkapa kännykän ruudulla. (Leino 2010, 139.)

Informaatiopalvelussa korostuvat sisällön, informaation löydettävyyden, sen ajantasaisuus ja oikeellisuus. Löydettävyyttä voidaan parantaa hakutoiminnallisuuksilla, mutta suurimmaksi osaksi kyse on informaation pilkkomisesta käyttäjälle loogisiksi kokonaisuuksiksi. (Leino 2010, 139.)

4 Käytettävyys ja sen arviointi

Käytettävyys on hyvän verkkopalvelun keskeinen kriteeri. (Pohjanoksa, ym. 2007, 147). "Käytettävyys määritellään ISO 9241-11-standardissa vapaasti suomennettuna mittariksi, jolla mitataan, kuinka käyttökelpoinen, tehokas ja miellyttävä tuote on käyttää oikeassa käyttöympäristössään, kun käyttäjinä ovat sen omat käyttäjät" (Sinkkonen, Nuutila & Törmä 2009, 20).

Käytettävyyden keskeinen lähestymistapa on suunnittelun käyttäjäkeskeisyys joka yhdistyy tuotteen toteutusprosessiin. Suunnittelun keskeisiä osa-alueita ovat käyttökontekstin analysointi, käyttäjien tarpeiden tuntemus, vaatimusten määrittely ja ratkaisujen toistuva, eli interaktiivinen arviointi käyttäjien kanssa. Tavoitteena on kehittää käyttäjien tarpeita mahdollisimman hyvin vastaava tuote. Käytettävyys on siis laatukriteeri. (Väänänen-Vainio-Mattila 2011, 102.)

Käytettävyys koostuu seuraavista osa-alueista: miellyttävyys, opittavuus, muistettavuus, pieni virhealttius, tehokkuus. Myös intuitiivisuus, jolla tarkoitetaan tuttuutta aikaisemman kokemusmaailman valossa, kuuluu käytettävyuden osa-alueisiin. Tuotteen rakenne ja sen ominaisuuksien valinta vaikuttavat käytettävyyteen. (Kuutti 2003, 13, 15.)

Jakob Nielsen kiteyttää käytettävyyden neljään pääkohtaan: 1) Käyttäjälle tulee kertoa, miksi verkkopalvelu on olemassa. Hänelle tulee myös selittää, keitä olette ja mitä teette. 2) Käyttäjää tulee auttaa löytämään se, mitä hän tarvitsee. 3) Käyttäjälle tulee näyttää verkkopalvelun sisältö. 4) Visuaalista suunnittelua käytetään tehostamaan vuorovaikutteisuutta, ei määrittelemään sitä. (Pohjanoksa, ym. 2007, 149).

Heuristinen arviointi perustuu sääntöihin ja ohjeisiin, eli heuristiikkoihin, joita käytettävyydeltään hyvän käyttöliittymän tulisi noudattaa. Heuristiikkoja on erilaisia; yleispäteviä, kaikenlaisten käyttöliittymien kanssa käytettäväksi sopivia sekä erikoiskäyttöön räätälöityjä. (Kuutti 2003, 47.) Heuristiikkoja voidaan soveltaa täysin valmiin tuotteen ja erilaisten prototyyppien arvioimiseen. Niitä voidaan käyttää osana iteratiivista tuotekehitysprosessia. Tuotekehityksen kuluessa prototyyppiä arvioidaan, korjataan ja testataan niin kauan kunnes tuotteessa ei enää paljastu ongelmia.

Yksi heuristisen arvioinnin sääntö- ja ohjekokoelma on Jacob Nielsenin luoma heuristiikka jonka avulla saadaan paljastettua kaikkein vakavimmat ja yleisimmät käytettävyysongelmat. Heuristisella arvioinnilla löydetään yleisiä käytettävyysongelmia, kuten vieraat termit, epäyhdenäisyydet sivuston sanastossa ja näyttöjen sommittelussa tai painikkeiden ja tekstikenttien epäjohdonmukainen ryhmittely ja järjestys.

5 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmillä tarkoitetaan empiirisen tutkimuksen konkreettisia aineistonhankinta ja -analyysimenetelmiä tai -tekniikoita. Menetelmät voidaan luokitella laadullisiin ja määrällisiin. Yksi keskeinen valinta tutkimuksen teossa on valinta määrällisen ja laadullisen tutkimusotteen välillä, vaikka niitä ei voidakaan jyrkästi jakaa eri menetelmiksi. Tutkimusmenetelmiä valittaessa on pidettävä mielessä, että ratkaisujen valinta määräytyy tutkimusongelmasta. On siis mietittävä, mitkä menetelmät antavat parhaiten vastauksen tutkimuskysymyksiin. Monet tutkimusmenetelmävalinnat eivät aina ole itsestään selvästi luokiteltavissa ja tutkimuksessa hyödynnetään usein monenlaisia lähestymistapoja. (Alasuutari 1999; Hirsjärvi, Remes & Saja-vaara 1997, 172.)

5.1 Kvantitatiivinen tutkimus

Määrällisellä eli kvantitatiivisella tutkimuksella pyritään esittämään tutkimustietoa, joka on mitattu ja analysoitu tilastollisin menetelmin. Kvantitatiivisen tutkimuksen alkujuuret ovat luonnontieteissä ja siinä korostetaan syyn ja seurauksen lakeja. Taustalla on ns. kvantitatiivista menetelmää käyttävä tutkimus, joka tulkitsee ilmiöitä numeeristen tutkimusaineistojen perusteella. Aineistoa voidaan kerätä esimerkiksi kyselylomakkeen avulla, jolloin lomake sisältää pääasiassa ns. suljettuja eli strukturoituja kysymyksiä. Määrällinen tutkimus perustuu siis mittaamiseen ja tuloksena syntyy lukuarvoja sisältävä havaintoaineisto. Tuloksia kuvailaan esimerkiksi prosenttitaulukoiden ja tulosten merkitsevyyden tilastollisin testein. (Hirsjärvi, ym. 1997, 137–138; Kananen 2008.)

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa objektiivisuus katsotaan saavutettavan sillä, että tutkija pysyy erillään tutkimuksen kohteestaan eikä ryhdy kysymyksen ulkopuoliseen vuorovaikutukseen lainkaan. Tutkija katsoo kohdettaan ikään kuin puolueettoman ulkopuolisen silmin. Tutkimuksessa käytettävät mittarit rakennetaan teoriasta käsin. (Tilastokeskus)

Opinnäytetyöni on kehittämisprojekti, joka rakentuu konkreettisten kehittämistarpeiden ja tavoitteiden pohjalle. Kehittämistyö etenee vaiheittain organisaation ja toimijoiden tarpeiden pohjalta. Lopputulos syntyy vaiheittain, joten määrällinen tutkimus ei sovellu tutkimusmenetelmäksi työssäni.

5.2 Kvalitatiivinen tutkimus

Laadullisella eli kvalitatiivisella tutkimuksella pyritään käsittelemään kohdetta kokonaisvaltaisesti ja sen lähtökohtana voidaan pitää todellisen elämän kuvausta. Tutkimuksen kohteena on yleensä ihminen ja ihmisen maailma. Laadulliselle tutkimukselle on tyypillistä, että kerättyä aineistoa tarkastellaan havaintoina yhdestä ainoasta tai muutamasta tutkimuksen kohteeksi valitusta tapauksesta. Laadullisessa tutkimuksessa tutkija pyrkii vuorovaikutukseen tutkimuksensa kohteen kanssa ja yrittää ymmärtää haastateltavan henkilön näkökulmia ja ilmaisuja. Aineiston tulkintavaiheessa hän pyrkii järjestämään ja ymmärtämään tutkimusaineistoaan. Tutkimuksen teoria on aineiston lukemisen, tulkinnan ja ajattelun lähtökohta. (Alasuutari 1999; Tuomivaara 2005.)

Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä sopii työhöni, koska tutkijana minulla on keskeinen rooli toimijana ja havaintojen tekijänä. Menetelmä sopii myös siksi, että tutkimuksen kohteena on yhden yhdistyksen verkkosivut. Tutkimuksen tuloksia ei voida analysoida määrällisillä suhteilla. Kehittämisprojektin aikana toimitaan vuorovaikutuksessa kohdeorganisaation ja sen toimijoiden kanssa. Prosessin aikana syntyy uusia ideoita toimivista käytännöistä, näin ollen

laadullinen menetelmä on perusteltu valinta. Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä sopii myös siksi, että tutkijana sekä havainnoin, analysoin, tulkiten ja kehitän verkkosivustoa koko prosessin ajan samassa toimintaympäristössä. Puhtaita faktoja ei voi etukäteen määrittellä. (Alasuutari 1999; Tuomivaara 2005.)

5.3 Kehittämisprojekti

Kehittämisprojekti on tavoitteellista työskentelyä, jossa tavoitteen ympärille kootaan tarvittavat toimijat. Kehittämisprojektin lähtökohtana on aina todellinen tarve, johon etsitään ratkaisuja. Kehittämisprosessissa itse prosessi on arvokas ja lisäksi tuloksena syntyy uusia toimintatapoja, palveluita tai tuotteita. Samalla opitaan arvioimaan nykytilannetta rakentavasti. Kehittämistyössä on tärkeää tunnistaa olemassa olevat voimavarat ja mahdollisuudet. Yleiset toimintaperiaatteet kehittämisessä ovat: käyttäjälähtöisyys, aktiivisuutta ja osallisuutta edistävä toimintatapa, tasavertainen dialogi ja kumppanuus sekä avoimuuden ja luottamuksen ilmapiiri.

Kehittäminen on konkreettista toimintaa, jota tehdään jonkin konkreettisen tavoitteen saavuttamiseksi, tavallisesti se on ennen kaikkea käytännöllisten asioiden korjaamista, parantamista tai edistämistä. Parhaassa tapauksessa kehittämisprosessin tulokset voivat levitä myös laajemmin muiden organisaatioiden ja toimijoiden käyttöön. (Toikko & Rantanen 2009, 13–15.)

Kehittämisprojekti tähtää aina muutokseen. Sen avulla tavoitellaan jotain parempaa ja tehokkaampaa kuin aikaisempi toimintatapa tai -rakenne. Tavoitteellisuus on keskeinen kehittämisen elementti, johon liittyy ajatus muutoksesta. Muutoksen suunta on kohti tulevaa, asiointitavat voivat muuttua määrällisesti, laadullisesti tai rakenteellisesti. (Toikko & Rantanen 2009, 16–17.)

Keskeisenä lähtökohtana onnistuneelle kehittämisprojektille on projektisuunnitelma, jonka avulla projekti toteutetaan systemaattisesti ja pitäen tiukasti kiinni välietapeista. Prosessi muodostuu useista eri vaiheista, joiden välillä on hyvä aina pysähtyä arvioimaan kyseisen vaiheen tulosta ja tarvittaessa palata hiukan takaisinpäin ennen seuraavaan vaiheeseen siirtymistä. (Windahl & Välimaa 2012, 9–33.)

Kehittämistyön tulosta ja tuotoksia voidaan pitää onnistuneina, kun tulos vastaa asiakastarvetta ja se soveltuu toimeksiannon mukaisesti käyttötarkoitukseensa. Edellä mainittujen kriteerien lisäksi prosessin tulee myös olla toteutettu sekä ajallisesti että kustannuksiltaan suunnitelman mukaisesti. Tuotoksen ja sen hyödyn lopullinen arviointi voidaan tehdä vasta käyttöönoton jälkeen. (Windahl & Välimaa 2012, 33.)

Kehittämishankkeen onnistumiseen vaikuttaa keskeisesti siihen osallistuva henkilöstö, tehtävä esitutkimus, projektinhallinta ja riskienhallinta. Kehittämishankkeeseen osallistuvien henkilöiden ammatillinen osaaminen, toimiva työympäristö sekä tiimin yhteistyökykyisyys vaikuttavat oleellisesti tulosten laatuun. (Windahl & Välimaa 2012, 33.)

5.4 Aineiston hankinta ja analyysi

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa aineiston otanta voidaan tehdä monin tavoin; yksinkertaisella satunnaisotannalla, systemaattisella otannalla, ositetulla otannalla tai ryväotannalla. Otannan kokoon vaikuttaa tulosten tarkkuustavoite. Tutkimusongelmat rajaavat usein menetelmien ja analyysien valintaa. (Hirsjärvi ym. 1997, 178–179, 216.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineistona voi olla vaikka yksi tapaus tai yhden henkilön haastattelu. Toisaalta aineisto voi käsittää myös joukon yksilöhaastatteluja. Koska tarkoituksena ei ole etsiä keskimääräisiä yhteyksiä, eikä tilastollisia säännönmukaisuuksia, aineiston koko ei määräydy näillä perusteilla. (Hirsjärvi ym. 1997, 180.)

Kvalitatiiviseen tutkimukseen liittyy usein piirre, että kaikki tapaukset ovat ainutlaatuisia, joten etukäteen ei voida tietää miten suuri aineisto tulisi kerätä, että ilmiön kaikki piirteet tulisivat esiin. Tutkija ei näin ollen voi olla varma missä vaiheessa aineisto ei enää tuota uutta informaatiota. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineistosta ei tehdä päätelmiä yleistettävyyttä ajatellen, kuitenkin ajatuksena on, että yksityisessä toistuu yleinen. (Hirsjärvi ym. 1997, 181.)

Kerätyn aineistoin analyysi, tulkinta ja johtopäätösten teko ovat tutkimuksen ydinasioita. Analyysivaiheessa tutkijalle selviää, millaisia vastauksia hän saa tutkimuskysymyksiin. Analyysi voi myös paljastaa, miten tutkimuskysymykset oikeastaan olisi pitänyt asettaa. (Hirsjärvi ym. 1997, 216.)

Aineistoa voidaan analysoida monin tavoin. Pääperiaatteena on valita sellainen analyysitapa, joka parhaiten tuo vastauksen tutkimuskysymyksiin. Analyysitapojen valinta ei määräydy mekaanisesti jonkin säännön mukaan. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa analyysia tehdään usein koko tutkimusprosessin ajan. Aineistoa siis kerätään ja analysoidaan samanaikaisesti. (Hirsjärvi ym. 1997, 218.)

5.5 Reliabiliteetti ja validiteetti

Tutkimuksen luotettavuutta arvioidaan usein validiteetin ja reliabiliteetin käsittein, jotka molemmat liittyvät tutkimuksen luotettavuuteen. Lähtökohtana tutkimuksessa on,

että tutkimuksen tulee olla virheetöntä, luotettavaa ja puolueetonta. Tutkimuksen tulokset eivät saa olla sattumanvaraisia, ja koko prosessi eri vaiheineen tulee olla myös tarkistettavissa. Tarkka eri vaiheitten dokumentointi edesauttaa validiteetin ja reliabiliteetin arviointia. Validiteetti ja reliabiliteetti voidaan määritellä sekä mittaus- tai tutkimusmenetelmän tai tulosten näkökulmasta. Reliabiliteetin ja validiteetin suhteessa pätee se, että mitä alhaisempi reliabiliteetti, sitä alhaisempi validiteetti. (Hiltunen 2009.)

Validiteetti ilmaisee kuinka hyvin tutkimuksessa käytetyllä mittaus- tai tutkimusmenetelmällä mitataan tutkittavalle ilmiölle kuuluvaa ominaisuutta, mitä oli tarkoituksena mitata. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 226–227.) Validiteetti voidaan todeta hyväksi, kun valitut kohderyhmät sekä kysymykset ovat oikeita. Keskeistä validiteetin arvioinnissa on se, kuinka hyvin tutkimustapa ja sen myötä käytetyt eri menetelmät vastaavat tutkittavaa ilmiötä. Näin ollen käytettävän tutkimustavan on tärkeää kunnioittaa tutkittavan ilmiön olemusta ja kysymyksen asettelua. Validiteetilla tarkoitetaan tutkimuksen tai väitteen pätevyyttä eli sitä oikeuttavako käytetty aineisto, tutkimusmenetelmät ja saadut tulokset esitetyt väitteet. (Hiltunen 2009.)

Reliabiliteetti eli luotettavuus ilmaisee sen, miten luotettavasti, huolellisesti ja toistettavasti käytetty mittaus- tai tutkimusmenetelmä mittaa haluttua ilmiötä. Reliabiliteettia voidaan arvioida esimerkiksi toistomittauksilla. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimustulosten ja väitteiden luotettavuutta eli johtuuko tutkimustulos sattumasta vai kyetäänkö tulokset riippumattomasti toistamaan. Toistaminen voi tapahtua joko arvioijien välillä tai tutkimuskertojen välillä. Luotettava tutkimus on tehty siten, että tulokset voidaan samoissa oloissa tutkimusta toistettaessa saada samanlaisina.

Reliabiliteetin tarkistamisen kannalta on tärkeää, että tutkimusaineisto muokataan sellaiseen muotoon, että se on tutkimuksen kommentoijien saatavilla ja tarkastettavissa. Periaatteessa tutkimusmenetelmä voi olla reliaabeli eli luotettava, vaikka tutkimus ei olisikaan validi eli pätevä. Tällöin tutkimuksessa käytettyjen menetelmien avulla voidaan päätyä sinänsä kiinnostaviin tuloksiin, mutta tulokset eivät vastaa sitä, mihin tutkimuksella tähdättiin. (Hiltunen 2009.)

6 Verkkosivuston toteutus

Tässä luvussa käyn läpi verkkosivuston toteutukseen kuuluneet vaiheet. Yhdistyksellä oli selkeä tarve uusille verkkosivuille, sillä nykyinen sivusto on jo pahasti vanhentunut, ja sen he tiedostivat itsekin. Sivuston toteutus ontui koko projektin ajan ja olen varma, että jatkokehitystyölle on vielä varaa.

Yhdistyksen alkuperäisen verkkosivuista vastaavan henkilön irtisanoutuminen vaikeutti projektin kulkua huomattavasti. Olin projektin jatkon kanssa pimennossa kuukausia kunnes yhdistys sai korvaavan henkilön eronneen tilalle. Erinäisistä syistä kyseinen henkilö ei voinut jatkaa pestissään pitkään ja olin jälleen projektin kanssa itseni varassa. Lopulta valmis sivusto jäi odottamaan yhdistyksen tilanteen muuttumista ja se tultaisiin ottamaan käyttöön myöhempanä ajankohtana.

6.1 Verkkosivuston lähtötila

Projektin alkuun minun täytyi selvittää yhdistyksen nykyisen verkkosivuston tila. Selasin verkkosivustoa itsekseni etukäteen ja muodostin karkean kokonaiskuvan mielestäni parannusta vaativista sivuston osista. Seuraavaksi sovin tapaamisen yhdistyksen verkkosivuista vastaavan henkilön kanssa heidän toimistolleen. Tapaamisen tavoitteena oli saada tarkemmin selville yhdistyksen mielipiteet nykyisestä verkkosivustosta ja kehitysideat joita heillä mahdollisesti on valmiina. Esitin tapaamisen aikana myös omat kehitysideani joita olin siinä vaiheessa kerinnyt pohtimaan.

Yhdistyksen henkilöstön näkemyksen mukaan nykyinen verkkosivusto ei ole käytettävyydeltään nykyistä vaatimustasoa vastaava (Kuva 1). Lisäksi sivuston rakenne on osin jäsentymätön, minkä vuoksi sivustolta on vaikea löytää tarvittavaa tietoa. Tästä syystä sivuston rakenne ja visuaalinen ilme kokonaisuutena halutaan uudistaa. Yhdistyksen mukaan verkkosivut ovat heidän keskeisin viestintäkanava. Verkkosivut toimivat heille uutisten välittäjänä ja tiedottajana eri käyttäjäryhmille. Niitä aiotaan jatkossa hyödyntää aikaisempaa enemmän ulospäin suuntautuvassa viestinnässä ja senkin vuoksi verkkosivut ovat uudistuksen tarpeessa.

Kuva 1: Ruutukaappaus alkuperäisestä etusivusta

Yhdistyksen viestinnän kohderyhmiin kuuluvat ainakin heidän palveluidensa asiakkaat (päihdekuntoutujat), yhteistyökumppanit, rahoittajat, oma henkilöstö ja tiedotusvälineet. Vaikka yhdistys on pieni, internet tarjoaa hyvän mahdollisuuden saada näkyvyyttä sen toiminnalle kohtuullisen vaivattomasti.

Nykyiset verkkosivut päivitetään sisällönhallintajärjestelmän kautta. Uusi verkkosivusto on siis tarkoitus siirtää samaan sisällönhallintajärjestelmään ja näin taata yhdistyksen henkilökunnalle tuttu ympäristö mitä kautta sivuston sisältöä voi päivittää. Minulle ei selvinnyt yhteyshenkilöni kanssa käytyjen palaverien aikana, mikä sisällönhallintajärjestelmä yhdistyksellä on käytössä. Tarvittaessa olisin myös valmis siirtämään verkkosivuston uuden julkaisujärjestelmän alle, mikäli yhdistys niin toivoisi.

6.2 Uudistuksen tavoitteet

Projektin tavoitteena oli uudistaa yhdistyksen verkkosivut käytettävyydeltään nykyaikaiseksi sekä käyttäjiään ja yhdistyksen tämänhetkisiä tarpeita paremmin palveleviksi. Uudistamistyön keskeisimpinä tavoitteina on sivuston koko ulkoasun päivittäminen ja rakenteen parantaminen. Vanhan sivuston rakenne on yhdistyksen edustajan mielestä rikkonainen ja epäselkeä.

Verkkosivuston aikaisemmista useista sisällöntuottajista johtuen sen tekstisisältö ja jäsenyys oli epäselkeää, joten siihen tulisi päivityksen yhteydessä mahdollisuuksien mukaan myös puuttua. Ilmeisesti yhdistyksellä on jatkossa vain yksi henkilö vastaamassa sisällöntuotannosta, joten edellä mainittuun ongelmaan ei todennäköisesti enää törmätä.

6.3 Resurssit ja yhteistyö asiakkaan kanssa

Yhdistyksellä itsellään ei ollut tarvittavia henkilöstö- tai aikaresursseja sivuston uudistamiseen, joten he tarvitsivat ulkopuolista apua. Verkkosivuston ostaminen ulkopuoliselta yritykseltä ei myöskään ollut mahdollista yhdistyksen resurssien kannalta, joten opinnäytetyöni osana syntyvä verkkosivusto oli heidän tilanteensa nähden sopiva ratkaisu.

Yhteistyötä välillämme haittasi huomattavasti alkuperäisen yhteyshenkilöni irtisanoutuminen yhdistyksen palveluksesta kesken projektin. Tapasin kyseistä yhteyshenkilöä muutamaa otteeseen ja kävimme tapaamisissa läpi yhdistyksen tarpeita sivuston suhteen ja hän pääsi ilmaisemaan mielipiteensä suunnitelluista uudistuksista rautalankamallien ja suunnittelukuvien perusteella. Sain loppujen lopuksi kohtuullisen vapaat kädet sivuston suunnitteluun ja toteutukseen.

6.4 Suunnittelu ja toteutus

Visuaalinen suunnittelu on oleellinen osa käytettävyyttä, koska sovellusta käyttäessään käyttäjä kuitenkin katselee sitä jatkuvasti. Vanhan sivun ulkoasu oli hyvin ajastaan jälkeensä jäänyt ja siksi päädyin aloittamaan puhtaalta pöydältä yksittäisten parannusten sijaan. Muodostin mielikuvan verkkosivuston uudesta rakenteesta ja ulkoasusta mielessäni, jonka pohjalta rakensin siitä karkean prototyypin (Kuva 2). Kyseinen prototyyppi sai yhdistykseltä myönteistä palautetta jo ensimmäisen palautekierroksen jälkeen, joten pystyin hyvällä itseluottamuksella jatkamaan kehitystä sen pohjalta.

Yhdistyksemme

Tukihenkilötyö yhdistys ry on perustettu v. 2001. Päihdealan toimijana yhdistys kouluttaa, kurssittaa, työhjää ja antaa neuvoja tukihenkilö- ja vertaistukityöhön. Erikoisalueemme on kaikenlaisten riippuvuuksien ymmärtäminen etenkin päihdealan, mutta olemme motivoituneita ja kykeneviä monenlaisen auttamistyöhön. Toimimme maanlaajuisesti. Meillä on valmiudet tulla apua tarvitsevien omalle kotipaikkakunnalle.

Yhdistyksen tarkoitus

* Tukea erilaista syistä syrjäytyneitä ihmisiä (päihdeongelmat, mielenterveysongelmat, pitkäaikaistyöttömyys) ja polstaa muiden ennakkoluuloja heitä kohtaan

* Tukea ja kannustaa ihmisiä ottamaan omaehtoisesti uudelleen vastuu elämästään

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys suorittaa valistus-, tiedotus-, neuvonta- ja koulutustoimintaa sekä järjestää informaatiotilaisuuksia eri yhdistyksille ja yhteisöille.

Tukihenkilötyö yhdistyksen toimintaperiaatteena on tarjota mahdollisuutta ja apua varsinkin pienille ja vähävaraisille yhdistyksille koulutuksen, työhjauksen ja konsultaation keinoin Raha-automaattiyhdistyksen avustuksen turvin.

Projektit/Hankkeet

Takaisin Arkeen -hanke 2011- jatkuu

Takaisin Arkeen -projekti 2006-2010

Takaisin Arkeen -projekti, joka keskittyy päihdekuntoutujien jatkoholtoon, muuttui jatkuvaksi toiminnaksi 1.3. 2011 RAY:n kohdennetun toiminta-avustuksen turvin. Jatkamme edelleen koulutusta, konsultointia ja tukivalmennusta yhteistyössä eri yhdistysten, yhteisöjen ja A-klinikoiden kanssa.

Avosetti - syrjäytymisestä osallisuuteen -projekti 2013-2016

Asunnottomuudesta ja päihdeongelmista kärsivien palveluohjausta, osallistavaan sekä voimaannuttavaan toimintaan tukemista. Työ yhdistää virallisen ja kolmannen sektorin voimavaroja asiakkaan hyväksi. Projekti on RAY-rahoitteinen. Projektivastaava Seppo Flinckin tavoittaa p. 040 744 5635 ja torstaisin klo 9.00 - 12.00 Myymästä Liesikappelin kahvilasta (Liesitortti 7) asunnottomuus- ja päihdekuntoutusasioissa.

Tukihenkilön Turva -projekti 2003-2005

Tukihenkilön Turva -projektin loppuraportti >

Raportin kansilehti >

Kuva 2: Ruutukaappaus ensimmäisestä sivustoprototyypistä

Työstin ensimmäisen prototyypin pohjalta erilaisia ideoita ja arvioin niiden käyttökelpoisuutta rakentamalla testikokonaisuuksia, joista säästin hyvät ideat ja jätin pois huonoiksi osoittautuvat. Suunnitteluvaihe ei varsinaisesti loppunut missään vaiheessa, vaan se eli kehitystyön mukana ja arvioin sivuston visuaalisuutta ja teknisiä ratkaisuja jatkuvasti sen edetessä muokaten suunnitelmaa lennosta.

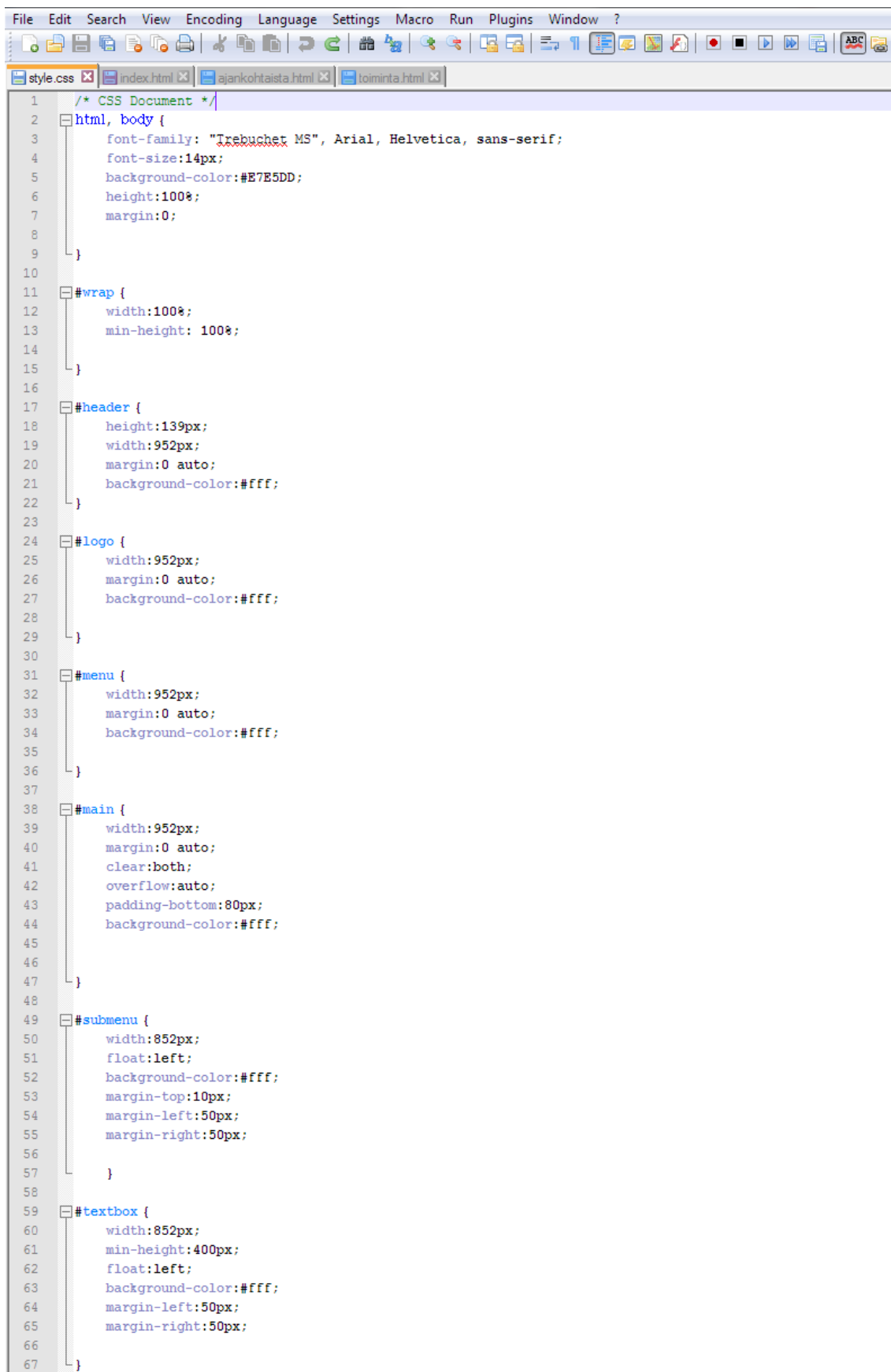
Toteutin sivuston Notepad++-ohjelman avulla. Käytin sivuston rakentamisessa html-koodia sivuston palasten järjestelyyn (Kuva 3) ja css-koodia ulkoasun muokkaamiseen ulkoisen tyyli-tiedoston kautta (Kuva 4). Toteutus oli paikotellen vaikeaa, sillä en ole ylläpitänyt taitojani koodauksen suhteen niin hyvin kuin olisin itse toivonut.

```

File Edit Search View Encoding Language Settings Macro Run Plugins Windows ?
C:\Program Files\Notepad++\notepad++.exe
C:\Users\user\Documents\...
1 <!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">
2 <html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">
3 <head>
4 <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html" />
5 <title>Tukiteollisuuden yhdistys ry</title>
6 <link rel="stylesheet" href="style.css" type="text/css" />
7 </head>
8
9 <body>
10
11 <div id="wrap">
12
13 <div id="header">
14 <div id="logo">
15 
16 </div> <!-- logo -->
17
18 <div id="menu">
19 <a href="index.html"> </a>
20 <a href="ajankohtaiset.html"> </a>
21 <a href="tuotteet.html"> </a>
22 <a href="yhteystiedot.html"> </a>
23 <a href="media.html"> </a>
24 <a href="linkit.html"> </a>
25 </div> <!-- menu -->
26
27 </div> <!-- header -->
28
29 <div id="main">
30
31 <div id="main_pic">
32 
33 </div> <!-- main_pic -->
34
35 <div id="textbox_half1">
36 <p class="title 18">Terveisiä Tukiteollisuuden sivuille</p>
37 <p class="text 14">abull: Kuluttaja ja tuottaja</p>
38 <p class="text 14">abull: Teemme työmme ja tuotamme</p>
39 <p class="text 14">abull: Meillä saat aina tukiteollisuuden ja vertaistukseen liittyvää asiantuntemusta</p>
40 </div> <!-- textbox_half1 -->
41
42 <div id="textbox_half2">
43 <p class="title 18">Tuotteita</p>
44 <p class="text 14">abull: Tuote- ja palvelu</p>
45 <p class="text 14">abull: Antaa laadun</p>
46 <p class="text 14">abull: Kansainvälinen liitto</p>
47 </div> <!-- textbox_half2 -->
48
49 </div> <!-- main -->
50 <div id="footer">
51 <p class="footer-text">Sivon päivitetty: 13.4.2015</p>
52 </div> <!-- footer -->
53 </div> <!-- wrap -->
54
55 </body>
56 </html>

```

Kuva 3: Ruutukaappaus Notepad++-ohjelmasta sekä uuden etusivun html-koodista


```
1  /* CSS Document */
2  html, body {
3      font-family: "Trebuchet MS", Arial, Helvetica, sans-serif;
4      font-size:14px;
5      background-color:#E7E5DD;
6      height:100%;
7      margin:0;
8  }
9
10
11 #wrap {
12     width:100%;
13     min-height: 100%;
14 }
15
16
17 #header {
18     height:139px;
19     width:952px;
20     margin:0 auto;
21     background-color:#fff;
22 }
23
24 #logo {
25     width:952px;
26     margin:0 auto;
27     background-color:#fff;
28 }
29
30
31 #menu {
32     width:952px;
33     margin:0 auto;
34     background-color:#fff;
35 }
36
37
38 #main {
39     width:952px;
40     margin:0 auto;
41     clear:both;
42     overflow:auto;
43     padding-bottom:80px;
44     background-color:#fff;
45 }
46
47
48
49 #submenu {
50     width:852px;
51     float:left;
52     background-color:#fff;
53     margin-top:10px;
54     margin-left:50px;
55     margin-right:50px;
56 }
57
58
59 #textbox {
60     width:852px;
61     min-height:400px;
62     float:left;
63     background-color:#fff;
64     margin-left:50px;
65     margin-right:50px;
66 }
67
```

Kuva 4: Ruutukaappaus css-tyylitiedostosta Notepad++-ohjelmassa

Aloitin verkkosivujen toteutuksen etusivun rakentamisesta. Suunnitelmani oli työstää sivustolle yhtenäinen pohja ensin yhdelle sivulle ja sitten kopioida tältä sivulta pohja muidenkin sivujen pohjaksi. Jouduin kuitenkin vielä tästä työskentelytavasta huolimatta tekemään muutoksia yksittäisten sivujen rakenteisiin niiden tarpeita vastaavaksi. Esimerkkinä tästä etusivun tekstisisällön kaksipalstaisuus, joka ei toistu muilla sivuilla. Kopion alkuperäisen sivuston tekstisisällön rakentamiini sivupohjiin, mutta sisällön lopullisen jäsentelyn kanssa tarvitsen vielä konsultaatiota yhdistykseltä myöhemmin.

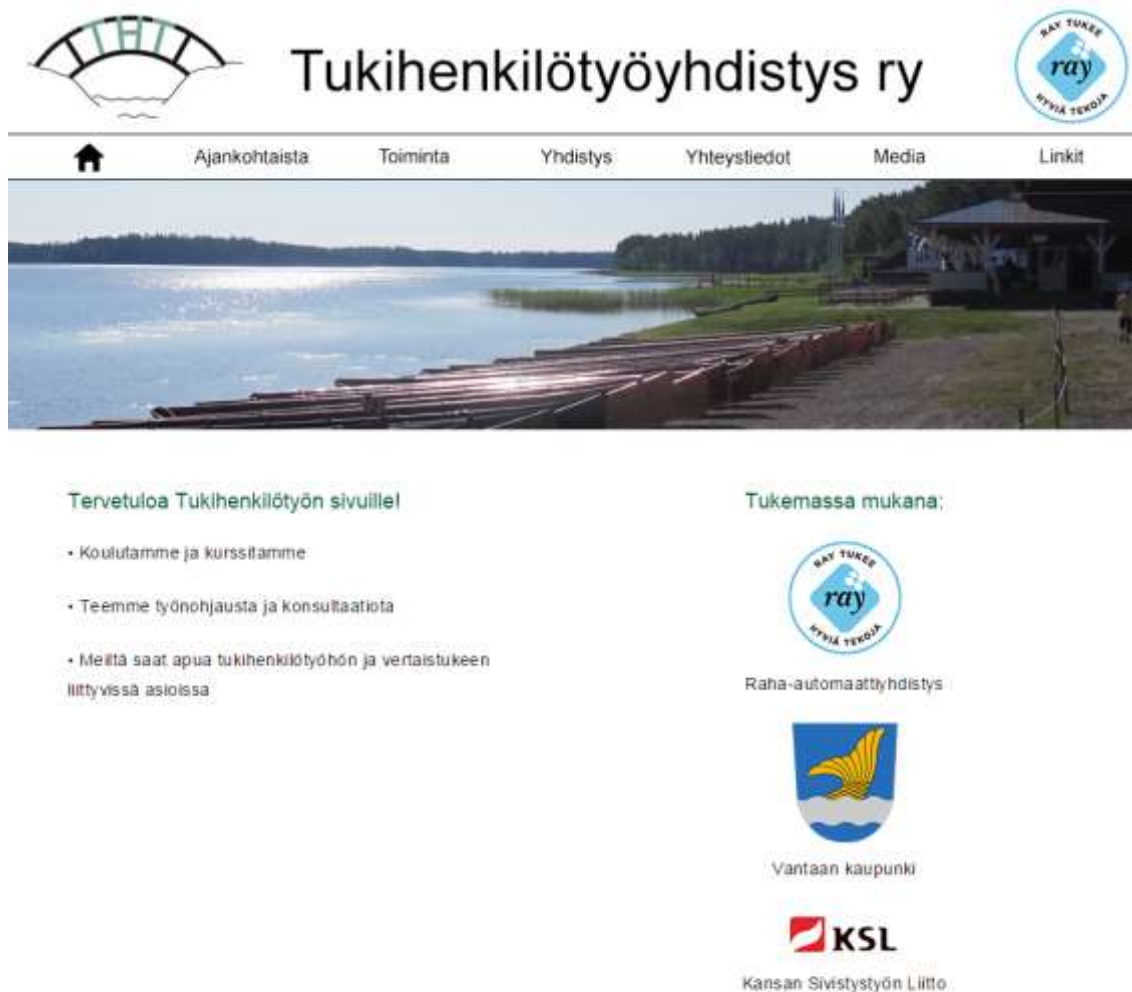
Projektin edetessä mietin haluanko testata uutta sivustoa käyttäjillä jo kehitysvaiheessa vasta sen ollessa mielestäni valmis. Kyselin yhdistyksen verkkosivustovastaavan mielipidettä käyttäjätestauksen tarpeesta ja sain kieltävän vastauksen ainakin toistaiseksi. Päätin lopulta järjestää mahdollisen käyttäjätestauksen aikaisintaan sivuston ollessa valmis ja jatkoin sivuston kehitystä luottaen omaan näkemykseeni.

6.5 Käyttöönotto ja arviointi

Uutta sivustoa ei voitu vielä ottaa käyttöön minusta riippumattomien ongelmien takia. Yhdistyksellä on jo entuudestaan verkkosivuilleen hallintajärjestelmä, johon minun ei alustavasti ollut tarkoitus puuttua. Tehtäväkseni jää luomieni uusien verkkosivujen siirtäminen palvelimille kun sen aika tulee. Sivuston ylläpitovastuu jää pääasiassa yhdistykselle, mutta mahdolliset ulkoasuun tai rakenteeseen tehtävät muutokset hoituvat toistaiseksi minun kautta. Sivusto istuu valmiina odottamassa yhdistyksen yhteydenottoa minuun jatkotoimenpiteitä varten.

Yhdistyksen verkkosivustovastaava ei kokenut tarpeelliseksi tehdä laajempaa käyttäjätestautta uutta sivustoa varten. Useampi yhdistyksen henkilöstöön kuuluva oli nähnyt uudistetun sivuston ja heidän mielipiteensä siitä oli positiivinen. Tämän perusteella jätin aikaisemmin suunnittelemani käyttäjätestauksen lopulta kokonaan pois.

Arvioin sivuston käytettävyyttä kirjallisuuden ja oman kokemustietoni perusteella. Mielestäni sivuston rakenteesta tuli käyttäjäystävällinen ja selkeä. Ulkoasu on modernimman näköinen eikä sivusto enää näytä olevan peräisin 90-luvulta. Sivusto vastaa tarkoitustaan eli toimii staattisena informaationsivuna ja sitä voi käyttää yhdistyksen viestinnän tarpeisiin (Kuva 5).

Kuva 5: Ruutukaappaus uudesta etusivusta

7 Johtopäätökset ja yhteenveto

Työni lähtökohdaksi oli tuottaa Tukihenkilötyöyhdistys Ry:lle uudet verkkosivut vanhojen tilalle. Pyrin hyödyntämään käytettävyydestä kirjoitettua kirjallisuutta ja omaa asiantuntijuuttani arvioidessani vanhan verkkosivuston heikkouksia. Selvitin vastauksen ensimmäiseen tutkimuskysymykseeni vanhojen verkkosivujen tilasta ja tämän perusteella päätin luoda kokonaan uudet verkkosivut tyhjältä.

Uusien verkkosivujen rakentamisen aloittaminen tyhjältä pöydältä antoi hyvän mahdollisuuden kiinnittää huomiota käytettävyyteen heti alusta alkaen. Suunnitteluvaiheessa selvitin yhdyskyläni kautta yhdistyksen vaatimukset ja tarpeet uusien verkkosivujen suhteen ja pyrin

ottamaan ne osaksi suunnitelmani runkoa ja näin ollen selvitin vastauksen toiseen tutkimuskysymykseeni.

Päädyin lopulta olla tekemättä laajempaa käyttäjätestausta uudesta verkkosivustosta yhdistykseltä saadun palautteen perusteella. Yhdistykseltä saatu sisäinen palaute sivustosta oli positiivista ja verkkosivustosta vastaavan henkilön mielestä ei sen vuoksi ole tarpeellista tehdä erillistä käyttäjätestausta. Luotin myös omaan näkemykseeni sivuston ulkoasusta ja käytettävyydestä.

Keräsin työni taustalle kirjallisuutta käytettävyydestä, viestinnästä ja verkkopalvelun suunnittelusta. Tietolähteideni ja oman kokemukseni avulla pystyin määrittelemään miten yhdistyksen uusista verkkosivuista saadaan paremmin nykyajan vaatimuksia vastaavat. Uudet verkkosivut vastaavat mielestäni niille asetettuja vaatimuksia hyvin.

Mielestäni työssäni toteutuu reliabiliteetti kohtalaisen hyvin. Tukeuduin ehkä välillä liikaa omaan kokemukseeni enkä kirjallisuuden määrittelyyn käytettävyydestä. Uskon kuitenkin olevani keskivertokäyttäjää pätevämpi tunnistamaan käytettävyyden ongelmia ja näin ollen en luule sen olevan kovin ongelmallista.

En ole täysin luottavainen siihen, että kaikki määrittelemäni tutkimuskysymykset olivat juuri ne, joihin minun olisi pitänyt hakea vastausta. Sain kuitenkin työssäni jokaiseen kysymykseen vastauksen mielestäni vähintään kohtuullisin perustein.

8 Verkkosivujen jatkokehitys

Vanhan verkkosivuston tekstisisältö oli usean eri ihmisen kirjoittamaa ja tästä johtuen tyyllisesti rikkonaista. Uuden verkkosivuston kanssa tältä voitaisiin välttyä nimeämällä yhdistyksensä tekstisisällön muotoilusta vastaava henkilö. Tämä nimetty henkilö pitäisi huolen sivulle päätyvän tekstisisällön yhtenäisesti kirjoitusasusta.

Olen lupautunut osallistumaan verkkosivuston jatkokehitykseen opinnäytetyöni ulkopuolella. Tästä syystä tämän työn osana syntynyt verkkosivusto ei välttämättä ole sen lopullinen versio, vaan tulen tekemään siihen parannuksia tarvittaessa. Olen myös valmis luomaan kokonaan uuden verkkosivuston jos yhdistykselle tulee tarve muuttaa sivustoaan monipuolisemmaksi ominaisuuksiltaan staattisen informaationsivun sijaan. Osallisuuteni jatkokehitykseen on toiseksi voimassa.

9 Oman oppimisen arviointi

Opinnäytetyön tekeminen oli kokonaisuutena minulle erittäin haastava urakka. Koko prosessin aikana oli hyvin harvoja hetkiä jolloin olisin tuntenut oloni luottavaiseksi sen valmistumisen suhteen. En pystynyt pysymään suunnittelemani karkeassa aikataulussa projektin alkupuolen jälkeen. Erinäisistä ulkoisista syistä en kyennyt työstämään opinnäytetyötäni toivomallani vauhdilla ja sen valmistuminen tuntui koko ajan etäisemmältä. Pääsin ajoissa vauhtiin itse verkkosivuston rakentamisen kanssa, mutta työni teoriaosuuden kanssa koin suuria vaikeuksia. Mahdollisesti tarkemmalla aikataulun suunnittelulla ja ajankäytöllä olisin saanut vietyä prosessin loppuun ennen suurempien ongelmien alkamista.

Uuden verkkosivuston rakentaminen sujui minulta jouhevasti alusta loppuun. Jouduin muuttamaan otteeseen ratkomaan isompia ongelmia sen rakentamiseen liittyen, mutta pääsääntöisesti prosessi sujui alusta loppuun ongelmitta. Luodessani sivustoa käytin paljon jo osaamiani tekniikoita, mutta jouduin myös opettelemaan uutta joitain yksittäisiä ratkaisuja varten. Teoriaosuuden kanssa jouduin puristamaan itsestäni enemmän irti kuin koskaan ennen kouluai-kanani jotta selviäisin siitä. Käytin kyseisen osuuden tekemiseen hyvin paljon aikaa ja minulla oli sen tekemisen kanssa loppuun asti vaikeuksia. Minulla on mielestäni paljon parannettavaa teoriapohjaisen tekstisisällön tuottamisessa.

Kokonaisuutena olen hyvin pettynyt opinnäytetyöprosessini etenemiseen lähinnä itseni takia. Prosessin alkuvaiheessa olin vielä motivoitunut saamaan työni valmiiksi, mutta sen tekemisen venyessä koko ajan pidemmälle motivaationi alkoi hiipua. En ole aivan varma miten minun tulisi jatkossa varautua vastaavanlaiseen projektiin, mutta uskon silti että pystyisin tekemään sen paremmin kuin tällä kerralla.

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Alasuutari, P. 1999. Laadullinen tutkimus. Tampere: Vastapaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 1997. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kirjayhtymä.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kirjayhtymä.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2008. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kirjayhtymä.

Kananen, J. 2008. Kvantti. Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.

Kortesuo, K. 2012. Tekstiä ruudulla. Opas tehokkaaseen verkkokirjoittamiseen. Katleena Korteso & MIF.

Kuutti, W. 2003. Käytettävyys, suunnittelu ja arviointi. Korkeakoulu-sarja. Helsinki: Talentum.

Leino, A. 2010. Dialogin aika. Markkinoinnin & viestinnän digitaaliset mahdollisuudet. Antti Leino & Infor.

Pohjanoksa, I., Kuokkanen, E. & Raaska, T. 2007. Digitaalisen viestinnän käsikirja. Viesti verkossa. Iiro Pohjanoksa, Eevi Kuokkanen, Timo Raaska & Infor.

Salmenkivi, S. 2012. Digitaali todellisuus, seuraava murros on täällä. Helsinki: Talentum.

Sinkkonen, I., Nuutila, E. & Törmä, S. 2009. Helppokäyttöisen verkkopalvelun suunnittelu. Helsinki: Tietosanoma.

Toikko, T. & Rantanen, T. 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta: näkökulmia osallistamiseen ja tiedontuotantoon. Tampere: Tampere University Press

Varto, J. 1992. Laadullisen tutkimuksen metodologia. Helsinki: Kirjayhtymä.

Väänänen-Vainio-Mattila, K. 2011. Käytettävyys ja käyttäjäkeskeinen suunnittelu. Teoksessa Oulasvirta, A. (toim.) Ihmisen ja tietokoneen vuorovaikutus. Helsinki: Gaudeamus, 102-126.

Windahl, R. & Välimaa, V. 2012. Tuotekehitysprojekti amk-yritysyhteistyönä. Opas tekijöille ja toimeksiantajille. Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 74. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Sähköiset lähteet

Alasuutari, P. Mitä on laadullinen tutkimus? Tampereen yliopisto.

www.edu.oulu.fi/tohtorikoulutus/jarjestettava_opetus/Alasuutari/Mita_laadullinen_tutkimus_on.pdf

Hiltunen, L. 2009. Validiteetti ja reliabiliteetti. Jyväskylän yliopisto. Graduryhmä 18.2.2009. Powerpoint-esitys. Viitattu 5.4.2015.

www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhmä/PDFt/validius_ja_reliabiliteetti.pdf.

Tilastokeskus 2015. Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot. Viitattu 5.4.2015.

<http://tilastokeskus.fi/virsta/tkeruu/01/07/>

Tukihenkilötyöyhdistys ry 2015. Viitattu 5.3.2015.
<http://www.tukihenkilotyö.fi>

Tuomivaara, T. 2005. Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen tutkimus. Tieteellisen tutkimuksen perusteet.
<http://www.mv.helsinki.fi/home/ttuomiva/Y125luku6.pdf>

Kuvat

Kuva 1: Ruutukaappaus alkuperäisestä etusivusta	16
Kuva 2: Ruutukaappaus ensimmäisestä sivustoprototyypistä	18
Kuva 3: Ruutukaappaus Notepad++-ohjelmasta sekä uuden etusivun html-koodista	19
Kuva 4: Ruutukaappaus css-tyylitiedostosta Notepad++-ohjelmassa	20
Kuva 5: Ruutukaappaus uudesta etusivusta	22